

عنوان مقاله:

بررسی جامعه شناختی ادبیات در آثار زویا پیرزاد براساس دیدگاه های جورج لوکاچ، لوسین گلمن و میخائیل باختین

محل انتشار:

دومین جشنواره تالیفات برتر علوم انسانی اسلامی، جایزه ویژه علامه جعفری (رض) (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

ندا یانس - دانشآموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی، مدرس موسسه آموزش عالی چرخ نیوفری آذربایجان، تبریز، ایران

کامران پاشایی فخری - استاد تمام گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد، واحد تبریز، ایران

پروانه عادل زاده - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد، واحد تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

جامعه شناسی ادبیات، شاخه‌ای از علم جامعه شناسی است که به رغم سنت دیرینه ادبی در تاریخ ایران، چندان در میان خانواده علوم اجتماعی گسترش نیافته است. این توسعه محدود، هم در حوزه نظری (توریک) به چشم می خورد و هم در حوزه تحقیقات تجربی. در حوزه نظری با حدود و ثغور رشته جامعه شناسی گونه های ادبی و رویکردهای نظری جامعه شناختی به آثار ادبی چندان روشن نیست. در عرصه پژوهش تجربی نیز تحقیقات، عمدتاً تنها به گونه (ژانر) ادبی داستان بلند) و با اندک تسامحی رمان (محدود شده و دیگر گونه های ادبی عموماً مورد غفلت قرار گرفته است. مولفه ی اصلی رساله حاضر این است که صرف نظر از رویکرد نظری ما در جامعه شناسی ادبیات، هر گونه ی ادبی ویژگیهایی دارد که باید هنگام تحلیل مورد توجه جامعه شناسان قرار گیرد. در این رساله، به بررسی اجتماعی سیاسی آثار زویا پیرزاد، نویسنده معاصر، با توجه به رویکرد جورج لوکاچ، لوسین گلمن و میخائیل باختین پرداخته شده است. پیرزاد با توجه به نظریه باختین دریافته است که چندآوایی و چندزبانی به عنوان ظرفیت بالقوه متن، این امکان را در اختیار خواننده قرار میدهد تا رمان و داستان را از این نظر واکاوی کند. آثار پیرزاد با توجه به نظریه گلمن، حکایت از پایگاه اجتماعی نویسنده و نوع نگاه او به مسائل اجتماعی، سیاسی و فرهنگی زمان مطرح در رمان دارد. پیرزاد با استفاده از مصادیق کارناوالی و به کارگیری چاشنی طنز و نقیضه، رویکردی انتقادی از اوضاع جامعه دارد؛ به عبارتی پیرزاد، آنچه که رنگ و بوی انتقاد با خود به همراه دارد، در پرده و لفافه طنز بیان میکند. از دید پیرزاد، نظریه شی وارگی تجلی بارز کالایی شدن زندگی اجتماعی است. مطالعه و بررسی این آثار نشان میدهد که جهان پیرامون در نگاه پیرزاد سراسر در فرایند دیالکتیک قرار دارد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1045133>

